

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 27. marca 2019*

„Pritožba – Damping – Uvoz fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (tj. celic) s poreklom iz Kitajske ali ki so od tam poslani – Dokončna protidampinška dajatev – Uredba (ES) št. 1225/2009 – Člen 3(7) – Člen 9(4) – Časovno področje uporabe Uredbe (EU) n 1168/2012“

V zadevi C-236/17 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 8. maja 2017,

Canadian Solar Emea GmbH s sedežem v Münchnu (Nemčija),

Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. s sedežem v Changshuju (Kitajska),

Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. s sedežem v Luoyangu (Kitajska),

Csi Cells Co. Ltd s sedežem v Suzhouju (Kitajska),

Csi Solar Power Group Co. Ltd, nekdanja Csi Solar Power (China) Inc., s sedežem v Suzhouju,

ki jih zastopajo J. Bourgeois in A. Willems, avocats, ter S. De Knop, M. Meulenbelt in B. Natens, advocaten,

pritožnice,

drugi stranki v postopku sta

Svet Evropske unije, ki ga zastopa H. Marcos Fraile, agentka, skupaj z N. Tuominen, avocata,

tožena stranka na prvi stopnji,

Evropska komisija, ki jo zastopajo N. Kuplewatzky, J.-F. Brakeland in T. Maxian Rusche, agenti,

intervenientka na prvi stopnji,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik sedmega senata v funkciji predsednika četrtega senata, K. Jürimäe, sodnica, C. Lycourgos (poročevalec), E. Juhász in C. Vajda, sodniki,

generalni pravobranilec: E. Tanchev,

* Jezik postopka: angleščina.

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 20. junija 2018,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 3. oktobra 2018

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Družbe Canadian Solar Emea GmbH, Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc., Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc., Csi Cells Co. Ltd in Csi Solar Power Group Co. Ltd, nekdanja Csi Solar Power (China) Inc. (v nadaljevanju: Csi Solar Power) s pritožbo predlagajo razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 28. februarja 2017, Canadian Solar Emea in drugi/Svet (T-162/14, neobjavljena, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2017:124), v delu, v katerem je Splošno sodišče z njo zavrnilo njihovo tožbo za razglasitev ničnosti Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 1238/2013 z dne 2. decembra 2013 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in dokončnem pobiranjučasne dajatve na uvoz fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (tj. celic) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske ali ki so od tam poslani (UL 2013, L 325, str. 1, v nadaljevanju: sporna uredba) v delu, v katerem se nanaša na pritožnice.
- 2 Evropska komisija z nasprotno pritožbo predlaga razveljavitev izpodbijane sodbe v delu, v katerem je Splošno sodišče na eni strani zavrnilo ugovor nedopustnosti, ki ga je podala, in v katerem naj bi to sodišče na drugi strani napačno uporabilo pravo pri razlagi Uredbe Sveta (ES) št. 1225/2009 z dne 30. novembra 2009 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (UL 2009, L 343, str. 51, v nadaljevanju: osnovna uredba).

Pravni okvir

Osnovna uredba

- 3 Člen 1(2) in (3) osnovne uredbe določa:

„2. Izdelek šteje kot dampinški, če je njegova izvozna cena pri izvozu v Skupnost manjša kot primerljiva cena podobnega izdelka, ki se pojavlja v običajnem poteku trgovanja, uveljavljenim za državo izvoznico.

3. Država izvoznica je običajno država porekla. Vendar je lahko tudi kaka posredniška država, razen v primeru, če se izdelki na primer samo pretovarjajo skozi to državo, ali se zadevni izdelki ne izdelujejo v tej državi, ali pa v tej državi zanje ni primerljive cene.“

- 4 Člen 2(7)(a) te uredbe določa:

„V primeru uvoza iz držav brez tržnega gospodarstva, se določi normalna vrednost na podlagi cene ali računsko določene vrednosti v tretji državi s tržnim gospodarstvom ali cene, ki velja pri izvozu iz te tretje države v druge države, vključno s Skupnostjo, ali, kjer to ni mogoče, na kateri koli drugi razumni osnovi, vključno s ceno, ki se je dejansko plačevala ali se plačuje v Skupnosti za podoben proizvod, po potrebi primerno prilagojeni, tako da vsebuje razumno profitno maržo.

Primerna tretja država s tržnim gospodarstvom se izbere na smiseln način, pri čemer se ustrezno upoštevajo vse zanesljive informacije, ki so dostopne v času izbire. Upoštevajo se tudi roki; kjer je to primerno, se uporabi tretja država s tržnim gospodarstvom, ki je predmet iste preiskave.

Strani, udeležene v preiskavi, se obvesti kmalu po začetku preiskave za predvideno tretjo državo s tržnim gospodarstvom, pri čemer imajo 10 dni časa za pripombe.“

- 5 V skladu s členom 2(7)(c) navedene uredbe morajo biti „[z]ahtevki pod pododstavkom (b) [...] vloženi pisno in vsebovati zadostne dokaze, da proizvajalec deluje v pogojih tržnega gospodarstva“, in v zvezi s tem izpolnjena natančno navedena merila. V tej določbi je dodano:

„Ocena ali proizvajalec izpolnjuje [navedena] merila, je sprejeta v treh mesecih po sprožitvi preiskave, po podrobnem posvetovanju Svetovalnega odbora in po tem, ko je dobila industrija Skupnosti priložnost podati svoje pripombe. Ta ocena ostane v veljavi ves čas preiskave.“

- 6 Pod naslovom „Določanje škode“ člen 3(6) in (7) iste uredbe določa:

„6. Na osnovi vseh zadevnih dokazov, predstavljenih v zvezi z odstavkom 2, je treba dokazati, da dampinški uvoz povzroča škodo v smislu te uredbe. Konkretno to pomeni, da je treba dokazati, da so obseg in/ali ravni cen, ugotovljeni v skladu s odstavkom 3, odgovorni za učinek na industrijo Skupnosti, kot ga predvideva odstavek 5, in da je ta učinek tako velik, da ga je mogoče označiti kot znatnega.

7. Razen dampinškega uvoza se preiščejo še drugi znani dejavniki, ki istočasno povzročajo škodo industriji Skupnosti, s čimer se zagotovi, da se škoda, ki jo ti drugi dejavniki povzročajo, ne pripisuje dampinškemu uvozu v skladu s odstavkom 6. Dejavniki, ki jih je mogoče upoštevati v tem okviru, vključujejo obseg in uvozne cene [obseg in cene uvoza], ki se ne prodaja po dampinških cenah, zmanjševanje povpraševanja ali spremembe v potrošniških navadah, konkurenco med proizvajalci tretjih držav in Skupnosti in njihove trgovinske omejitvene prakse, razvoj tehnologije in izvozno sposobnost ter produktivnost industrije Skupnosti.“

- 7 Člen 9(4) osnovne uredbe, ki se nanaša na uvedbo dokončnih dajatev, določa:

„Kadar končno ugotovljena dejstva kažejo na obstoj dampinga in z njim povezane škode in interes Skupnosti zahteva ukrepanje v skladu s členom 21, Svet [Evropske unije] na predlog Komisije in po posvetovanju s Svetovalnim odborom, uvede dokončno proti dampinško dajatev. Svet sprejme predlog, razen če ga v roku enega meseca, po tem ko ga je predložila Komisija, z navadno večino zavrne. [...] Znesek proti dampinške dajatve ne sme preseči ugotovljene stopnje dampinga, mora pa biti manjši od te stopnje, če bi taka nižja dajatev zadostovala za odpravo škode industriji Skupnosti.“

- 8 Člen 17 osnovne uredbe določa:

„1. V primerih, ko gre za veliko število pritožnikov, izvoznikov ali uvoznikov, vrst izdelkov ali transakcij, se lahko preiskava omeji na smiselno število strank, izdelkov ali transakcij, tako da uporabi vzorce, ki so statistično utemeljeni na osnovi informacij, ki so dostopne ob času izbora, ali pa se preiskava lahko omeji na največji reprezentativni obseg proizvodnje, prodaje ali izvoza, ki ga je mogoče dovolj dobro preiskati v času, ki je na razpolago.

[...]“

- 9 12. decembra 2012 je bila sprejeta Uredba (EU) št. 1168/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe št. 1225/2009 (UL 2012, L 344, str. 1). Člen 1 Uredbe št. 1168/2012 določa:

„[Osnovna uredba] se spremeni:

1. člen 2(7) se spremeni:

- (a) v predzadnjem stavku pododstavka (c) se besede ‚v treh mesecih po sprožitvi preiskave‘ nadomestijo z besedami ‚običajno v sedmih mesecih, vendar v nobenem primeru ne pozneje kot v osmih mesecih po sprožitvi preiskave‘;
- (b) doda se naslednji pododstavek:
- „(d) Ko Komisija omeji preiskavo v skladu s členom 17, se odločanje o zahtevkih v skladu s pododstavkoma (b) in (c) tega odstavka omeji na strani, vključene v preiskavo, in na vse proizvajalce, ki imajo individualno obravnavo v skladu s členom 17(3).“;

2. v členu 9(6) se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Ko Komisija omeji preiskavo v skladu s členom 17, nobena protidampinška dajatev na uvoz od izvoznikov ali proizvajalcev, ki so se javili v skladu s členom 17, vendar niso bili vključeni v preiskavo, ne presega tehtanega povprečja stopnje dampinga, ki je bilo ugotovljeno za strani v vzorcu, ne glede na to, ali je normalna vrednost za te strani izračunana na podlagi člena 2(1) do (6) ali pododstavka (a) člena 2(7).“

- 10 V skladu s členoma 2 in 3 Uredbe št. 1168/2012 se ta uredba od 15. decembra 2012 uporablja za vse nove in tekoče preiskave ter začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Do te objave je prišlo 14. decembra 2012.

Sporna uredba

- 11 V skladu s členom 1(1) sporne uredbe se uvede dokončna protidampinška dajatev na uvoz fotonapetostnih modulov ali panelov iz kristalnega silicija in vrste celic, ki se uporabljajo v fotonapetostnih moduli ali panelih iz kristalnega silicija s poreklom iz Kitajske ali ki so od tam poslani in ki so uvrščeni pod nekatere oznake kombinirane nomenklature iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 2, str. 382) v različici, ki se je uporabljala ob sprejetju sporne uredbe. V odstavku 2 tega člena je določena stopnja dokončne protidampinške dajatve, ki se uporablja za neto ceno franco meja Evropske unije pred plačilom dajatve za izdelke iz odstavka 1 navedenega člena, ki jih proizvajajo družbe, navedene v tem odstavku 2.
- 12 V skladu s členom 3(1) sporne uredbe, ki se nanaša na nekatere izdelke, katerih oznake so določene glede na to kombinirano nomenklaturu in ki jih zaračunajo družbe, katerih zaveze je Komisija sprejela in katerih imena so naštet v Prilogi k Izvedbenemu sklepu Komisije z dne 4. decembra 2013 o potrditvi sprejetja zaveze, ponujene v okviru protidampinškega in protisubvencijskega postopka v zvezi z uvozom fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (tj. celic) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske ali ki so od tam poslani, za obdobje uporabe dokončnih ukrepov (2013/707/EU) (UL 2013, L 325, str. 214), je uvoz izdelkov, deklariranih za sprostitev v prosti promet, pod nekaterimi pogoji oproščen protidampinške dajatve, uvedene s členom 1 sporne uredbe.
- 13 Člen 3(2) sporne uredbe določa, da carinski dolg nastane v trenutku sprejetja deklaracije za sprostitev v prosti promet, kadar koli se v zvezi z uvozom, opisanim v odstavku 1 tega člena, ugotovi, da ni izpolnjen eden ali več pogojev iz tega odstavka, ali ko Komisija umakne svoje sprejetje zaveze.

Dejansko stanje

- 14 Pritožnice so del skupine družb Canadian Solar. Družbe Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. in Csi Solar Power so proizvajalke izvoznice fotonapetostnih celic in modulov iz kristalnega silicija. Družba Canadian Solar Emea je predstavljena kot njihov povezani uvoznik s sedežem v Uniji.
- 15 Komisija je 6. septembra 2012 v *Uradnem listu Evropske unije* objavila Obvestilo o začetku protidampinškega postopka glede uvoza fotonapetostnih modulov in ključnih sestavnih delov na osnovi kristalnega silicija (tj. celice in rezine) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske (UL 2012, C 269, str. 5).
- 16 Skupina družb Canadian Solar je v tem postopku sodelovala.
- 17 Pritožnice so 21. septembra 2012 vložile prošnjo, naj se jih vključi v vzorec, določen v členu 17 osnovne uredbe. Tej prošnji pa ni bilo ugodeno.
- 18 Komisija je vzporedno 8. novembra 2012 v *Uradnem listu Evropske unije* objavila Obvestilo o začetku protisubvencijskega postopka za uvoz fotonapetostnih modulov in ključnih sestavnih delov (tj. celice in rezine) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske (UL 2012, C 340, str. 13).
- 19 Pritožnice, ki so proizvajalke izvoznice, so 13. novembra 2012 v skladu s členom 2(7)(b) osnovne uredbe podale zahteve za tržnogospodarsko obravnavo (v nadaljevanju: TGO).
- 20 Komisija je 3. januarja 2013 pritožnice obvestila, da teh zahtevkov ne bo obravnavala.
- 21 Komisija je 1. marca 2013 sprejela Uredbo (EU) št. 182/2013 o registraciji uvoza fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (tj. celic in rezin) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske ali ki so od tam poslani (UL 2013, L 61, str. 2).
- 22 Komisija je 4. junija 2013 sprejela Uredbo (EU) št. 513/2013 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (tj. celic in rezin) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske ali ki so od tam poslani ter o spremembi Uredbe (EU) št. 182/2013 (UL 2013, L 152, str. 5, v nadaljevanju: začasna uredba).
- 23 Komisija je 2. avgusta 2013 sprejela Sklep o sprejetju zaveze, ponujene v okviru protidampinškega postopka v zvezi z uvozom fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (tj. celic in rezin) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske ali ki so od tam poslani (2013/423/EU) (UL 2013, L 209, str. 26) s strani sodelujoče kitajske skupine proizvajalk izvoznic, ki so našete v Prilogi k temu sklepu in med katerimi so družbe Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. in Csi Solar Power skupaj s kitajsko gospodarsko zbornico za uvoz in izvoz strojev in elektronskih izdelkov (v nadaljevanju: CCCME).
- 24 Komisija je istega dne sprejela Uredbo (EU) št. 748/2013 o spremembi Uredbe št. 513/2013 (UL 2013, L 209, str. 1), da bi se upošteval Sklep 2013/423. Člen 6 Uredbe št. 513/2013, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 748/2013, v bistvu zlasti določa, da je uvoz nekaterih izdelkov, določenih s to uredbo, ki so deklarirani za sprostitev v prosti promet in ki jih zaračunajo družbe, katerih zaveze je Komisija sprejela in katerih imena so našeta v Prilogi k Sklepu 2013/423, pod določenimi pogoji oproščen začasne protidampinške dajatve, uvedene s členom 1 navedene uredbe.
- 25 Komisija je 27. avgusta 2013 sporočila bistvena dejstva in preudarke, na podlagi katerih je nameravala predlagati uvedbo protidampinške dajatve na uvoz modulov in njihovih ključnih sestavnih delov (to je celice) s poreklom iz Kitajske ali ki so od tam poslani.

- 26 Po dokončnem razkritju ugotovitev protidampinške in protisubvencijske preiskave so proizvajalke izvoznice skupaj s CCCME predložile uradno obvestilo o spremembi svoje prvotne ponujene zaveze.
- 27 Svet je 2. decembra 2013 sprejel sporno uredbo. Proizvajalke izvoznice iz skupine družb Canadian Solar, ki so sodelovale v protidampinški preiskavi, vendar niso bile vključene v vzorec, določen v členu 17 osnovne uredbe, so bile vpisane v Prilogo I k sporni uredbi. Družbam, ki so bile vpisane na ta seznam, je bila v skladu s členom 1 te uredbe naložena 41,3-odstotna protidampinška dajatev. V skladu s členom 3 navedene uredbe je bil pod nekaterimi pogoji protidampinške dajatve, določene v njenem členu 1, oproščen uvoz, ki ga zaračunajo družbe, katerih zaveze je Komisija sprejela in ki so našete v Prilogi k Izvedbenemu sklepu 2013/707, med katerimi so bile te proizvajalke izvoznice.
- 28 Svet je 2. decembra 2013 v okviru vzporednega protisubvencijskega postopka sprejel tudi Izvedbeno uredbo (EU) št. 1239/2013 o uvedbi dokončne izravnalne dajatve na uvoz fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (tj. celic) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske ali ki so od tam poslani (UL 2013, L 325, str. 66).
- 29 Komisija je 4. decembra 2013 sprejela Izvedbeni sklep 2013/707, s katerim je sprejela spremenjeno zavezo, ki so jo proizvajalke izvoznice, našete v njegovi prilogi, skupaj s CCCME ponudile v okviru protidampinškega in protisubvencijskega postopka v zvezi z uvozom fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (to je celic) s poreklom iz Kitajske ali ki so od tam poslani, za obdobje uporabe dokončnih ukrepov.
- 30 Komisija je po vložitvi ničnostne tožbe v zadevi, v kateri je bila izdana izpodbijana sodba, sprejela Izvedbeno uredbo (EU) 2015/866 z dne 4. junija 2015 o umiku sprejetja zaveze treh proizvajalcev izvoznikov v okviru Izvedbenega sklepa 2013/707 (UL 2015, L 139, str. 30). V skladu s členom 1 te izvedbene uredbe je sprejetje zaveze med drugim v zvezi z družbami Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. in Csi Solar Power umaknjeno. Navedena izvedbena uredba je začela veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*, in sicer 6. junija 2015.
- 31 Komisija je sprejela Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2017/367 z dne 1. marca 2017 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz fotonapetostnih modulov iz kristalnega silicija in njihovih ključnih sestavnih delov (tj. celic) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske ali ki so od tam poslani po pregledu zaradi izteka ukrepov v skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta in zaključku preiskave v zvezi z delnim vmesnim pregledom v skladu s členom 11(3) Uredbe (EU) 2016/1036 (UL 2017, L 56, str. 131).

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 32 Pritožnice so v utemeljitev pritožbe navedle šest pritožbenih razlogov, od katerih se prvi nanaša na kršitev člena 5(10) in (11) osnovne uredbe, drugi na kršitev členov 1 in 17 te uredbe, tretji na kršitev člena 2 navedene uredbe, četrti na kršitev člena 1(4) iste uredbe, peti na kršitev člena 2(7)(c) osnovne uredbe in šesti na kršitev člena 3 in člena 9(4) te uredbe.
- 33 Splošno sodišče je najprej z ugotovitvijo, da sprejetje ponudbe zaveze ne vpliva niti na dopustnost tožbe, vložene zoper akt o uvedbi protidampinške dajatve, niti na presojo tožbenih razlogov, navedenih v utemeljitev te tožbe, ter da imajo pritožnice še naprej interes za to, da bi se sporna uredba razglasila za nično, zavrnilo ugovor nedopustnosti, ki sta ga navedla Svet in Komisija.
- 34 Splošno sodišče je nato preučilo tožbene razloge, ki so jih navedle pritožnice v utemeljitev svoje tožbe. Prve tri tožbene razloge je zavrnilo kot nedopustne, zadnje tri pa zavrnilo kot neutemeljene. Splošno sodišče je zato tožbo zavrnilo v celoti.

Predlogi strank

35 Pritožnice s pritožbo Sodišču predlagajo, naj:

- izpodbijano sodbo razveljavi;
- ugotovi predlogu, ki je bil podan na prvi stopnji, in sporno uredbo razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša na pritožnice;
- toženi stranki iz postopka na prvi stopnji naloži, naj nosi stroške pritožnic in svoje stroške tako postopka na prvi stopnji kot pritožbenega postopka;
- vsem preostalim strankam v postopku s pritožbo naloži, naj nosijo svoje stroške, ali podredno,
- izpodbijano sodbo razveljavi;
- zadevo vrne v ponovno razsojanje Splošnemu sodišču in
- odločitev o stroških postopka na prvi stopnji in postopka s pritožbo pridrži do končne sodbe Splošnega sodišča in
- vsem preostalim strankam v postopku s pritožbo naloži, naj nosijo svoje stroške.

36 Svet Sodišču predlaga, naj:

- pritožbo zavrne in
- pritožnicam naloži plačilo stroškov v zvezi s pritožbenim postopkom in postopkom pred Splošnim sodiščem.

37 Komisija Sodišču predlaga, naj:

- pritožbo zavrne in
- pritožnicam naloži plačilo stroškov.

38 Komisija ob podpori Sveta z nasprotno pritožbo Sodišču predlaga, naj:

- izpodbijano sodbo razveljavi;
- tožbo na prvi stopnji razglasi za nedopustno; ali
- podredno, tožbo na prvi stopnji razglasi za brezpredmetno, ali
- še bolj podredno, tožbo na prvi stopnji razglasi za neutemeljeno in spremeni razlago vzročne zveze v smislu člena 3 osnovne uredbe, ki jo je podalo Splošno sodišče v okviru šestega tožbenega razloga, in
- pritožnicam naloži plačilo stroškov.

39 Pritožnice Sodišču predlagajo, naj:

- nasprotno pritožbo v celoti zavrne;

- Komisiji naloži, naj nosi stroške pritožnic in svoje stroške, ki izhajajo tako iz tožbe na prvi stopnji kot iz nasprotne pritožbe, in
- Svetu naloži, naj nosi svoje stroške.

Nasprotna pritožba

- 40 Z nasprotno pritožbo, ki jo je vložila Komisija, se primarno izpodbija dopustnost tožbe na prvi stopnji, kar je vprašanje, na katerega je treba odgovoriti pred odgovorom na vprašanja v zvezi z utemeljenostjo, ki se postavljajo v glavni pritožbi. To vprašanje je treba zato preučiti najprej.
- 41 Komisija ob podpori Sveta v utemeljitev nasprotne pritožbe navaja tri pritožbene razloge. Prvi pritožbeni razlog, naveden primarno, se nanaša na napačno uporabo prava, ker je Splošno sodišče ugotovilo, da je že zgolj sporna uredba lahko imela pravne posledice za pritožnice. Drugi pritožbeni razlog, naveden podredno, se nanaša na neobstoj obrazložitve in napačno uporabo prava, ker je Splošno sodišče odločilo, da so pritožnice ob razglasitvi izpodbijane sodbe še vedno imele interes za razglasitev ničnosti sporne uredbe. Tretji pritožbeni razlog, naveden še bolj podredno, se nanaša na napačno uporabo prava, ker je Splošno sodišče ugotovilo, da člen 3 in člen 9(4) osnovne uredbe nalagata dvostopenjsko analizo, pri kateri je treba najprej dokazati neobstoj prekinitve vzročne zveze med dampingom in škodo ter nato stopnjo dampinga in torej po potrebi stopnjo dajatve oblikovati na podlagi pripisa različnih dejavnikov škode.

Prvi pritožbeni razlog iz nasprotne pritožbe

Trditve strank

- 42 Prvi pritožbeni razlog iz nasprotne pritožbe, ki je naveden primarno, je razdeljen na dva dela.
- 43 Komisija s prvim delom tega pritožbenega razloga, ki se nanaša na točke od 41 do 47 izpodbijane sodbe, trdi, da Splošno sodišče ni zadostno obrazložilo svoje ugotovitve, da na pravni položaj pritožnic vpliva sporna uredba in ne Izvedbeni sklep 2013/707, ter da je Splošno sodišče s to ugotovitvijo vsekakor kršilo splošno načelo prava Unije v zvezi z institucionalnim ravnovesjem ter člena 8 in 9 osnovne uredbe.
- 44 Komisija meni, prvič, da se z ugotovitvijo Splošnega sodišča, da je predlaganje razglasitve ničnosti sporne uredbe ustrezno sredstvo za izpodbijanje ugotovitev v zvezi z obstojem dampinga, škode in vzročne zveze, nikakor ne upošteva, da bi morale pritožnice, če je bil njihov cilj izpodbijati take ugotovitve, izpodbijati Izvedbeni sklep 2013/707. Presoja Splošnega sodišča pa naj bi zgolj utemeljevala ugotovitev, da bi bilo mogoče tožbo vložiti bodisi zoper sporno uredbo bodisi zoper Izvedbeni sklep 2013/707. Iz tega naj bi izhajal neobstoj obrazložitve, saj naj iz izpodbijane sodbe ne bi bilo mogoče ugotoviti, zakaj bi moral biti nujno ali celo običajno akt, ki ga je treba izpodbijati, sporna uredba in ne Izvedbeni sklep 2013/707, iz katerega dejansko izhajajo pravice in/ali obveznosti zadevnega uvoznika.
- 45 Drugič, Komisija trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je odločilo, da je treba tožbo vložiti zoper sporno uredbo in ne zoper Izvedbeni sklep 2013/707, kršilo splošno načelo institucionalnega ravnovesja ter razdelitev pristojnosti med Svetom in Komisijo, kot je določena v členih 8 in 9 osnovne uredbe. Ugotovitev Splošnega sodišča naj bi namreč pomenila, da ta izvedbeni sklep ni samostojen, temveč mora biti potrjen z neodvisnimi pravicami in obveznostmi, ki jih je Svet ustvaril s sprejetjem sporne uredbe.

- 46 Komisija poleg tega poudarja, da te napačne uporabe prava ni mogoče popraviti z ugotovitvami, navedenimi v točki 42 izpodbijane sodbe, v skladu s katerimi naj bi sodišči Unije „implicitno, vendar nujno“ potrdili dopustnost tožb, ki jih zadevne stranke, katerih zaveza je bila sprejeta, vložijo zoper uredbe o uvedbi dokončnih dajatev. Na eni strani naj to vprašanje ne bi bilo nikakor obravnavano v sodni praksi, navedeni v tej točki, na drugi strani pa naj bi bila ta sodna praksa v neposrednem nasprotju s sodbo z dne 29. marca 1979, NTN Toyo Bearing in drugi/Svet (113/77, EU:C:1979:91).
- 47 Komisija z drugim delom prvega pritožbenega razloga iz nasprotne pritožbe trdi, da je sprejetje zaveze ugoditveni akt, za katerega so zaprosile pritožnice in ki ne vpliva na njihov pravni položaj. Nasprotna ugotovitev Splošnega sodišča v točki 46 izpodbijane sodbe, tudi če se predpostavi, da je pravilna, naj bi dokazovala zgolj interes za predlog razglasitve ničnosti Izvedbenega sklepa 2013/707, ne pa tudi sporne uredbe. V točki 46 izpodbijane sodbe naj bi bilo na dveh mestih napačno uporabljeno pravo.
- 48 Prvič, v navedeni točki 46 naj ne bi bilo nobene obrazložitve, zakaj bi se to, da Komisija sprejme zavezo, razlikovalo od sklepa Komisije o razglasitvi skladnosti koncentracije, ki ji je bila priglašena, z notranjim trgov, od razglasitve Komisije, s katero ta ugotovi, da sporazum ni v nasprotju s členom 101(1) PDEU, ali od sklepa o razglasitvi združljivosti priglašene državne pomoči z notranjim trgov.
- 49 Drugič, Komisija trdi, da člen 8 osnovne uredbe ne določa, da bi se, potem ko Komisija konča svojo preiskavo o dampingu in škodi, sprejel ločen akt. Ugotovitev Splošnega sodišča pa naj bi pomenila, da bi morala družba, ki ponudi zavezo, vnaprej izpodbijati sklep o sprejetju zaveze, in sicer celo pred tem, ko bi se čez več mesecev končala protidampinška preiskava.
- 50 Komisija zaradi celovitosti navaja, da je bilo v točki 47 izpodbijane sodbe na dveh mestih napačno uporabljeno pravo. Na eni strani naj bi ugotovitev Splošnega sodišča, v skladu s katero je sporna uredba spremenila pravni položaj pritožnic v zvezi s „protidampinškimi dajatvami za izdelke, ki niso zajeti z zavezo“, temeljila na napačni uporabi prava v zvezi z razlago ponudbe zaveze oziroma s tem, da naj bi Splošno sodišče izkrivljalo dokaze, če bi bilo treba to ponudbo opredeliti kot „dejansko okoliščino“. Po mnenju Komisije namreč pritožnice niso imele pravice zadevni izdelek prodajati drugače, kot v skladu z določbami zaveze, kot to jasno in nedvoumno izhaja iz besedila ponudbe zaveze. Zato naj bi se lahko dajatve nanašale le na izdelke, ki presegajo letno raven, in ne na „izdelke, ki niso zajeti z zavezo“.
- 51 Ker so bile dajatve na „izdelke [...], ki presegajo letno raven“, že vključene v ponudbo zaveze, naj na drugi strani torej ne bi šlo za novo pravico ali novo obveznost, ki bi izhajala iz sporne uredbe.
- 52 Pritožnice menijo, da je treba prvi pritožbeni razlog iz nasprotne pritožbe zavriniti.

Presoja Sodišča

- 53 Komisija v okviru prvega pritožbenega razloga iz nasprotne pritožbe v bistvu trdi, da je Splošno sodišče v točkah od 41 do 47 izpodbijane sodbe s tem, da je ugotovilo, da ima lahko že zgolj sporna uredba pravne posledice za pritožnice, napačno uporabilo pravo.
- 54 Prvi del tega pritožbenega razloga se v bistvu nanaša na to, da Splošno sodišče ni zadostno obrazložilo svoje ugotovitve, da na pravni položaj pritožnic vpliva sporna uredba, in ne Izvedbeni sklep 2013/707, s katerim je Komisija sprejela zavezo, ki so jo ponudile proizvajalke izvoznice iz Priloge k temu sklepu, med katerimi so tiste iz skupine družb Canadian Solar, in da je Splošno sodišče s tem, da je navedlo to ugotovitev, vsekakor kršilo načelo institucionalnega ravnovesja.

- 55 Na prvem mestu je treba poudariti, da v nasprotju s trditvami Komisije Splošno sodišče v točkah od 41 do 47 izpodbijane sodbe ne trdi niti, da mora biti nujno ali celo običajno akt, ki ga je treba izpodbijati, sporna uredba niti da je bilo treba ničnostno tožbo vložiti zoper to uredbo in ne zoper Izvedbeni sklep 2013/707. Tako je treba ugotoviti, da trditev Komisije izhaja iz napačnega razumevanja izpodbijane sodbe. V teh okoliščinah Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da ni obrazložilo tistega, kar ni trdilo.
- 56 Na drugem mestu je treba na eni strani ugotoviti, da bi, če bi bilo treba stališče Komisije sprejeti, to pomenilo, da bi bilo podjetjem, katerih zavezo glede minimalne uvozne cene (v nadaljevanju: MIP) je Komisija sprejela, onemogočeno izpodbijanje uredbe, s katero se jim nalaga dokončna protidampinška dajatev. Kot pa je Splošno sodišče navedlo v točki 42 izpodbijane sodbe, niti Splošno sodišče niti Sodišče v svojih sodbah, navedenih v tej točki, nista presodila, da je ničnostna tožba podjetja zoper uredbo, s katero se mu nalagajo dokončne protidampinške dajatve, nedopustna, ker je Komisija sprejela zavezo glede MIP, ki jo je ponudilo to podjetje.
- 57 Na drugi strani je treba poudariti, da sporna uredba nujno vpliva na pravni položaj pritožnic, saj bi v primeru, da bi bila taka uredba razglašena za nično, ponudba zaveze prenehala. Natančno to pa je Splošno sodišče poudarilo v točki 45 izpodbijane sodbe.
- 58 Kot je razvidno iz točk 44 in 45 izpodbijane sodbe, je treba poleg tega opozoriti, da protidampinške dajatve, določene s sporno uredbo, v skladu z njenima členoma 1 in 3 za pritožnice še naprej veljajo za uvoz, ki bi presegel letno raven, določeno z zavezo glede MIP.
- 59 Komisija v teh okoliščinah ne more veljavno trditi, da je Splošno sodišče kršilo načelo institucionalnega ravnovesja. Nasprotno, stališče Komisije, da bi morale pritožnice, če je bil njihov namen izpodbijati ugotovitve v zvezi z obstojem dampinga, izpodbijati Izvedbeni sklep 2013/707, bi bilo mogoče sprejeti le, če bi moral Svet, potem ko je Komisija sprejela zavezo glede MIP, ki jo je ponudilo podjetje, sprejeti uredbo o uvedbi dokončnih protidampinških ukrepov. Pristojnost Sveta v zvezi s tem – kot to izhaja iz člena 9(4) osnovne uredbe, v skladu s katerim Svet sprejme predlog Komisije, razen če odloči, da ga zavrne – pa ni vezana pristojnost.
- 60 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je vloga Komisije vključena v okvir postopka odločanja Sveta. Kot izhaja iz določb osnovne uredbe, je Komisija odgovorna za vodenje preiskav in za to, da na podlagi teh preiskav konča postopek ali, nasprotno, z njim nadaljuje tako, da sprejme začasne ukrepe in Svetu predlaga sprejetje dokončnih ukrepov. Svet pa je tisti, ki mora dokončno odločiti (glej v tem smislu sodbo z dne 14. marca 1990, *Nashua Corporation in drugi/Komisija in Svet*, C-133/87 in C-150/87, EU:C:1990:115, točka 8).
- 61 Prvi del prvega pritožbenega razloga iz nasprotne pritožbe je treba zato zavrni.
- 62 V zvezi z drugim delom tega prvega pritožbenega razloga, v skladu s katerim naj bi bilo sprejetje zaveze glede MIP nasprotno od tega, kar naj bi izhajalo iz točke 46 izpodbijane sodbe, akt, s katerim je bilo ugodeno pritožnicam in ki ne vpliva na njihov pravni položaj, zadostuje poudariti, da to vprašanje ni upoštevno, ker je akt, na katerega se nanaša ničnostna tožba, za katero je Splošno sodišče presodilo, da je dopustna, sporna uredba in ne Izvedbeni sklep 2013/707, s katerim je Komisija sprejela to zavezo.
- 63 Dve napačni uporabi prava v točki 47 izpodbijane sodbe, za kateri Komisija navaja, da jih uveljavlja le zaradi celovitosti, tudi če se predpostavi, da sta dokazani, glede na to, kar izhaja iz točk od 53 do 60 te sodbe, ne moreta nikakor vplivati na veljavnost ugotovitve Splošnega sodišča, da je treba ugovor nedopustnosti, ki sta ga uveljavljala Svet in Komisija, zavrni, ker sporna uredba vpliva na pravni položaj pritožnic.

- 64 Dodati je treba, da je Sodišče že presodilo, da je zakonodajalec Unije ob sprejetju te uredbe vzpostavil ukrepe trgovinske zaščite, ki pomenijo celoto oziroma „paket“, katerih namen je doseči skupni rezultat, in sicer odpraviti škodljivi učinek kitajskega dampinga glede zadevnih izdelkov na industrijo Unije in hkrati ohraniti interes te industrije, ter da člen 3 navedene uredbe ni ločljiv od preostalih določb te uredbe (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2017, SolarWorld/Svet, C-204/16 P, EU:C:2017:838, točki 44 in 55).
- 65 Iz tega izhaja, da je treba prvi pritožbeni razlog iz nasprotne pritožbe zavrniti.

Drugi pritožbeni razlog iz nasprotne pritožbe

Trditve strank

- 66 Komisija ob podpori Sveta z drugim pritožbenim razlogom iz nasprotne pritožbe, navedenim podredno, trdi, da je, če se predpostavi, da je Splošno sodišče v točki 47 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da je sporna uredba spremenila pravni položaj pritožnic, ker morajo pritožnice zgolj na podlagi te uredbe plačati zadevne dajatve na solarne panele za del, ki presega letni obseg, ničnostna tožba pred Splošnim sodiščem postala brezpredmetna ob začetku veljavnosti Izvedbene uredbe 2015/866, s katero je bilo umaknjeno sprejetje zaveze, ki so jo ponudile pritožnice.
- 67 Komisija ugotavlja, da letna raven uvoza zadevnega izdelka, določena s sprejetjem ponudbe zaveze pritožnic, pred začetkom veljavnosti te izvedbene uredbe ni bila nikoli dosežena. Poleg tega naj bi, tudi če so imele pritožnice pravni interes zaradi klavzule zaveze, ki je določala plačilo dajatev za izdelke, katerih uvoz bi presegal to letno raven, ta interes vsekakor prenehal ob začetku veljavnosti navedene izvedbene uredbe, kar naj bi pripeljalo do ugotovitve, da je ničnostna tožba takrat postala brezpredmetna. Splošno sodišče naj v zvezi s tem ne bi odgovorilo na tako trditev, ki jo je Komisija navedla na obravnavi pred Splošnim sodiščem.
- 68 Komisija dodaja, da se, tudi če se predpostavi, da je Splošno sodišče na to trditev odgovorilo v točki 47 izpodbijane sodbe, njegov odgovor ne nanaša na vprašanje, ki ga je postavila Komisija. Prav zato, ker je Komisija sprejetje zaveze v razmerju do pritožnic umaknila, ker ta zaveza ni bila spoštovana, naj namreč pravne posledice tega sprejetja pritožnicam ne bi več mogle dajati zahtevanega pravnega interesa.
- 69 Pritožnice menijo, da je treba ta pritožbeni razlog zavrniti, ker ni razumljiv in ker je vsekakor brezpredmeten.

Presoja Sodišča

- 70 Poudariti je treba, da zavrnitev prvega pritožbenega razloga iz nasprotne pritožbe zajema zavrnitev drugega pritožbenega razloga. Iz presoje, ki je pripeljala do zavrnitve tega prvega pritožbenega razloga, namreč izhaja, da ima sporna uredba posledice za pravni položaj pritožnic ne glede na obstoj Izvedbenega sklepa 2013/707.
- 71 Okoliščina, da je bilo z Izvedbeno uredbo 2015/866 umaknjeno sprejetje zaveze, ponujene s strani pritožnic, ki je bilo določeno z navedenim Izvedbenim sklepom 2013/707, čeprav letna raven uvoza zadevnega izdelka, določena s to zavezo, ni bila nikoli dosežena, tako ne more imeti nobenega vpliva na ugotovitev, da sporna uredba vpliva na pravni položaj pritožnic in da so lahko te zato zoper zadnjemavedeno uredbo dopustno vložile ničnostno tožbo pred Splošnim sodiščem.
- 72 Drugi pritožbeni razlog iz nasprotne pritožbe je treba zato zavrniti.

Tretji pritožbeni razlog iz nasprotne pritožbe

- 73 Komisija s tretjim pritožbenim razlogom iz nasprotne pritožbe, navedenim še bolj podredno, trdi, da je Splošno sodišče napačno razlagalo člen 3 osnovne uredbe in člen 9(4) te uredbe v okviru preučitve šestega tožbenega razloga, ki so ga pred njim navedle pritožnice, ko je ugotovilo, da ti določbi zahtevata, da se opravi analiza pripisovanja, da „se industrija Unije ne zaščiti bolj, kot je to potrebno“.
- 74 V zvezi s tem zadostuje poudariti, da je v skladu s členom 169(1) in členom 178(1) Poslovnika Sodišča namen vsake pritožbe, glavne ali nasprotne, lahko le razveljavitev odločbe Splošnega sodišča, in sicer v celoti ali deloma.
- 75 Ker je bil v obravnavanem primeru zadevni tožbeni razlog zavrjen, je Komisija pred Splošnim sodiščem dosegla zavrnitev tožbe za razglasitev ničnosti sporne uredbe v skladu s svojimi predlogi v okviru te tožbe. Tretjega pritožbenega razloga iz nasprotne pritožbe, s katerim se dejansko želi doseči nadomestitev obrazložitve v zvezi z razlago člena 3 osnovne uredbe in člena 9(4) te uredbe, zato ni mogoče sprejeti (glej v tem smislu sodbo z dne 13. januarja 2015, Svet in drugi/Vereniging Milieudefensie in Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, od C-401/12 P do C-403/12 P, EU:C:2015:4, točka 33 in navedena sodna praksa).
- 76 Iz tega izhaja, da je treba tretji pritožbeni razlog iz nasprotne pritožbe zavreči kot nedopusten.
- 77 Glede na navedene preudarke je treba nasprotno pritožbo v celoti zavrniti.

Pritožba

- 78 Pritožnice v utemeljitev pritožbe navajajo štiri pritožbene razloge.

Prvi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 79 Prvi pritožbeni razlog se nanaša na napačno uporabo prava, ki naj bi jo Splošno sodišče storilo s tem, da je v točkah od 64 do 74 izpodbijane sodbe od pritožnic zahtevalo, naj dokažejo svoj interes za navedbo prvega in drugega tožbenega razloga svoje ničnostne tožbe, in vsekakor na napako pri pravni opredelitvi dejanskega stanja, ker naj bi pritožnice tak interes dejansko imele.
- 80 Na prvem mestu trdijo, da je Splošno sodišče s tem, da je za možnost navedbe posameznih tožbenih razlogov po analogiji uporabilo sodno prakso Sodišča, v skladu s katero mora vsaka tožeča stranka dokazati pravni interes, to je interes za razglasitev ničnosti izpodbijanega akta, napačno uporabilo pravo iz štirih razlogov.
- 81 Prvič, presoja Splošnega sodišča naj bi bila v nasprotju s sodno prakso Sodišča, s katero naj bi se od tožečih strank zahtevalo, da dokažejo zgolj interes za razglasitev ničnosti izpodbijanega akta.
- 82 Splošno sodišče naj poleg tega prvega in drugega tožbenega razloga iz ničnostne tožbe ne bi razlikovalo od položajev, v katerih tožbeni razlog ni dopusten, ker tožeča stranka nima upravičenja, da ga uveljavlja. Ti položaji, opredeljeni s sodno prakso Sodišča, naj bi na eni strani zajemali primer, v katerem se tožbeni razlog ne nanaša na tožečo stranko, temveč je v splošnem interesu ali interesu zakona, in na drugi strani primer tožbenega razloga, ki se nanaša na pravila, ki enako kot notranji poslovnik institucije niso namenjena zagotavljanju varstva posameznikom. Prvi in drugi tožbeni razlog iz ničnostne tožbe pa naj se ne bi nanašala na tako vrsto položaja in Splošno sodišče naj se ne bi sklicevalo na to, da se nanašata na tako vrsto položaja.

- 83 Drugič, pritožnice se sklicujejo na kršitev njihove pravice do obrambe, ker naj bi jim Splošno sodišče preprečilo uveljavljanje tožbenih razlogov, za katere menijo, da so primerni, kar je v nasprotju s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 84 Tretjič, pritožnice menijo, da je, tudi če bi bilo treba priznati, da so morale dokazati svoj interes za uveljavljanje prvega in drugega tožbenega razloga iz ničnostne tožbe, z ugotovitvijo Splošnega sodišča, da ta tožbena razloga nista dopustna, kršena njihova pravica do učinkovitega pravnega sredstva, določena v členu 47 Listine. Pritožnice so namreč morale vložiti ničnostno tožbo v roku, določenem v členu 263, šesti odstavek, PDEU, da bi preprečile zastaranje svojih pravic, saj bi v nasprotnem primeru glede na sodno prakso, ki izhaja iz sodbe z dne 9. marca 1994, TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90), tvegale, da bi jim bila odvzeta možnost izpodbijanja veljavnosti sporne uredbe pred sodiščem države članice v okviru predloga za sprejetje predhodne odločbe.
- 85 Pritožnice v zvezi s tem opozarjajo, da naj bi bil po presoji Splošnega sodišča njihov interes za uveljavljanje prvih dveh tožbenih razlogov iz ničnostne tožbe hipotetičen, kar naj bi pomenilo, da v primeru, da bi interes za uveljavljanje teh tožbenih razlogov nastal po izteku dvomesečnega roka iz člena 263, šesti odstavek, PDEU, ne bi imele sposobnosti biti stranka. Tak položaj naj bi se izkazal za še toliko bolj problematičen, ker bi lahko ena od pritožnic, družba Canadian Solar Emea, ki je družba uvoznica, veljavnost sporne uredbe pred nacionalnim sodiščem izpodbijala kadar koli, če ne bi bila povezana s preostalimi pritožnicami, ki so družbe izvoznice.
- 86 Četrtoč, pritožnice trdijo, da je Splošno sodišče kršilo njihovo pravico do izjave, ker se o vprašanju dopustnosti prvih dveh tožbenih razlogov iz ničnostne tožbe pred Splošnim sodiščem ni v celoti razpravljalo. Tega vprašanja naj namreč Svet in Komisija ne bi navedla med pisnim postopkom, niti naj ne bi bilo v celoti obravnavano na obravnavi pred Splošnim sodiščem, s čimer naj bi bilo pritožnicam preprečeno, da bi dokazale, da proizvajajo in v Unijo izvažajo ter v Unijo uvažajo module s poreklom iz tretje države, vendar poslane s Kitajske, in da v Unijo uvažajo module s poreklom iz Kitajske, vendar poslane iz tretje države.
- 87 Pritožnice na drugem mestu menijo, da je Splošno sodišče s tem, da je v točkah od 69 do 73 izpodbijane sodbe ugotovilo, da nimajo interesa za uveljavljanje prvega in drugega tožbenega razloga iz ničnostne tožbe, napačno uporabilo pravo pri pravni opredelitvi dejanskega stanja.
- 88 Na eni strani naj bi iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhajalo, da imajo pritožnice pravni interes, da bi se preprečilo, da bi institucije ponovile napake, ki temeljijo na napačni razlagi določb osnovne uredbe, do česar naj bi sicer prišlo v obravnavanem primeru, saj je Komisija sprejela novo uredbo, to je Izvedbeno uredbo 2017/367, ki podaljšuje trajanje sporne uredbe za osemnajst dodatnih mesecev in v kateri naj bi bile ponovljene enake napake.
- 89 Na drugi strani naj bi se tožbena razloga, ki so ju navedle pritožnice, nanašala na obseg protidampinške preiskave, ki naj bi zaporedno vplival na damping, škodo, vzročno zvezo in presojo interesa Unije, zaradi katerih je Svet sprejel sporno uredbo.
- 90 Svet in Komisija predlagata, naj se prvi pritožbeni razlog zavrže kot delno nedopusten in zavrne kot delno neutemeljen, vsekakor pa, naj se zavrne kot neutemeljen v celoti.

Presoja Sodišča

- 91 Najprej, Splošno sodišče je v točki 64 izpodbijane sodbe pravilno opozorilo, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča ničnostna tožba fizične ali pravne osebe dopustna le, če ima ta oseba interes za razglasitev ničnosti izpodbijanega akta. Pogoj za tak interes je, da ima lahko sama razglasitev ničnosti tega akta pravne posledice in da lahko tako rezultat pravnega sredstva stranki, ki ga je vložila, prinese

korist. Dokaz takega interesa, ki se presoja na dan vložitve tožbe ter je bistven in prvi pogoj za vsa pravna sredstva pred sodišči, mora predložiti tožeča stranka (sodba z dne 18. oktobra 2018, Gul Ahmed Textile Mills/Svet, C-100/17 P, EU:C:2018:842, točka 37).

- 92 Kot je Splošno sodišče prav tako navedlo v točkah 65 in 66 izpodbijane sodbe, mora biti pravni interes tožeče stranke obstoječ in dejanski. Ne more se nanašati na prihodnji in hipotetičen položaj. Ta interes mora ob upoštevanju predmeta tožbe obstajati ob vložitvi tožbe, sicer ta ni dopustna, in biti podan do razglasitve sodne odločbe, sicer se postopek ustavi (sodba z dne 17. septembra 2015, Mory in drugi/Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, točki 56 in 57 ter navedena sodna praksa). Sodišče, ki odloča o sporu, lahko po uradni dolžnosti in kadar koli med postopkom ugotovi, da stranka zaradi dejstva, ki je nastalo po vložitvi začetnega procesnega akta, nima interesa vztrajati pri svojem predlogu (glej v tem smislu sodbo z dne 18. oktobra 2018, Gul Ahmed Textile Mills/Svet, C-100/17 P, EU:C:2018:842, točka 38).
- 93 V zvezi s trditvijo, da naj bi Splošno sodišče od pritožnic napačno zahtevalo, da dokažejo interes za uveljavljanje prvega in drugega tožbenega razloga svoje ničnostne tožbe, je treba opozoriti, prvič, da je Sodišče že odločilo, da je tožbeni razlog za razglasitev ničnosti nedopusten zaradi neobstoja pravnega interesa, kadar tudi če bi bil utemeljen, tožeča stranka z razglasitvijo ničnosti izpodbijanega akta na podlagi tega tožbenega razloga ne bi mogla doseči zadoščenja (glej v tem smislu sodbo z dne 9. junija 2011, Evropaiki Dynamiki/ECB, C-401/09 P, EU:C:2011:370, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 94 V zvezi s trditvijo, da naj bi Splošno sodišče napačno pravno opredelilo dejansko stanje, je treba poudariti, da sicer iz sodne prakse Sodišča izhaja, da v nekaterih okoliščinah tožeča stranka lahko ohrani interes za vložitev predloga za razglasitev ničnosti akta, ki je bil razveljavljen med postopkom, zato da bi avtor izpodbijanega akta v prihodnje sprejel ustrezne popravke in da bi se tako preprečila nevarnost ponovitve nezakonitosti, ki jo izpodbijani akt domnevno vsebuje (sodba z dne 6. septembra 2018, Bank Mellat/Svet, C-430/16 P, EU:C:2018:668, točka 64).
- 95 Vendar morebitne ohranitve takega interesa, da bi se preprečilo, da bi institucije ponovile napake, ki temeljijo na napačni razlagi določbe prava Unije, ni mogoče dopustiti v položaju, v katerem tožeča stranka pravnega interesa ni nikoli imela.
- 96 Tako pritožnice, ker ob vložitvi ničnostne tožbe niso dokazale svojega interesa za uveljavljanje prvih dveh tožbenih razlogov, ta interes pa je treba v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 91 in 92 te sodbe, presoditi na dan vložitve tožbe ter se ne more nanašati na prihodnji in hipotetičen položaj, ne morejo upravičiti takega interesa s sklicevanjem na nujnost, da bi se preprečilo, da bi institucije ponovile napake, ki temeljijo na napačni razlagi določbe prava Unije.
- 97 V zvezi s trditvijo, da je treba prvi in drugi tožbeni razlog iz ničnostne tožbe, ker se nanašata na obseg protidampinške preiskave, razglasiti za dopustna, je treba poudariti, da je ni mogoče sprejeti. Zgolj to, da se ta tožbena razloga vsebinsko nanašata na elemente te preiskave, kot so med drugim damping, škoda in vzročna zveza, namreč ne more pomeniti, da sta ta razloga dopustna v položaju, v katerem pritožnice niso dokazale interesa za uveljavljanje navedenih tožbenih razlogov.
- 98 Iz tega izhaja, da je Splošno sodišče na podlagi sodne prakse Sodišča iz točk 91 in 92 te sodbe v točki 74 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da je treba ta prva tožbena razloga iz ničnostne tožbe zavreči kot nedopustna.
- 99 Drugič, v zvezi s trditvijo, da naj bi Splošno sodišče kršilo člen 47 Listine, je treba opozoriti, da namen tega člena glede na varstvo, ki se z njim zagotavlja, ni spremeniti sistema sodnega nadzora, določenega s Pogodbama, in zlasti pravil v zvezi z dopustnostjo tožb, vloženi neposredno pri sodišču Unije, kakor je razvidno tudi iz pojasnil k temu členu 47, ki jih je treba v skladu s členom 6(1), tretji pododstavek,

PEU in členom 52(7) Listine upoštevati kot vodilo pri njeni razlagi (glej v tem smislu sodbo z dne 3. oktobra 2013, *Inuit Tapiriit Kanatami in drugi/Parlament in Svet*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, točka 97 in navedena sodna praksa).

- 100 Zato je treba ugotoviti, da varstvo, ki ga zagotavlja člen 47 Listine, ne zahteva, da mora imeti pravni subjekt brezpogojno možnost vložitve ničnostne tožbe neposredno pri sodišču Unije zoper zakonodajne akte Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 3. oktobra 2013, *Inuit Tapiriit Kanatami in drugi/Parlament in Svet*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, točka 105).
- 101 V teh okoliščinah pritožnice ne morejo veljavno trditi, da naj bi se z zahtevo po dokazu interesa za uveljavljanje tožbenega razloga za razglasitev ničnosti kršila njihova pravica do učinkovitega pravnega sredstva, kot je določena v členu 47 Listine.
- 102 Poleg tega je treba v zvezi s trditvijo, da naj bi Splošno sodišče kršilo pravico pritožnic do izjave, ki izhaja iz tega člena Listine, ugotoviti, da pritožnice ne izpodbijajo, da so na obravnavi pred Splošnim sodiščem različne navzoče stranke razpravljale o ugovoru nedopustnosti, ki ga je vložil Svet v zvezi s prvima tožbenima razlogoma iz ničnostne tožbe. Pritožnice tako ne morejo veljavno trditi, da jim Splošno sodišče ni dopustilo razprave o vseh pravnih elementih, ki so bili odločilni za izid postopka, niti predložitve potrebnih dokazov v utemeljitev svojega stališča.
- 103 Tretjič, v zvezi s trditvijo, da naj bi glede na sodno prakso, ki izhaja iz sodbe z dne 9. marca 1994, *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, EU:C:1994:90), ugotovitev Splošnega sodišča pritožnicam preprečevala sposobnost biti stranka v primeru, da bi njihov interes za uveljavljanje prvega in drugega tožbenega razloga nastal po izteku dvomesečnega roka iz člena 263, šesti odstavek, PDEU, zadostuje poudariti, da v takem primeru zadevna sodna praksa načeloma ne bi preprečevala, da bi lahko uveljavljale taka tožbena razloga pred nacionalnim sodiščem.
- 104 Iz navedenih preudarkov izhaja, da je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti.

Drugi pritožbeni razlog

- 105 Drugi pritožbeni razlog se nanaša na to, da naj bi bilo na eni strani napačno uporabljeno pravo s tem, da je Splošno sodišče od pritožnic zahtevalo, da dokažejo interes za uveljavljanje tretjega tožbenega razloga iz ničnostne tožbe, in na drugi strani s tem, da je to sodišče napačno razlagalo člen 2(7)(a) osnovne uredbe v povezavi s členom 1(3) te uredbe.
- 106 Prvič, iz enakih razlogov, kot so navedeni v točkah od 91 do 98 te sodbe, je treba zavrniti trditev, da naj bi Splošno sodišče s tem, da je od pritožnic zahtevalo, naj dokažejo svoj interes za uveljavljanje tretjega tožbenega razloga iz ničnostne tožbe, napačno uporabilo pravo.
- 107 Drugič, v zvezi s trditvijo v zvezi z morebitno napako Splošnega sodišča pri razlagi člena 2(7)(a) osnovne uredbe v povezavi s členom 1(3) te uredbe zadostuje ugotoviti, da so točke od 90 do 95 izpodbijane sodbe, na katere se nanaša ta trditev, del presoje Splošnega sodišča, ki je bila navedena kot dodatno pojasnilo. Iz tega izhaja, da je navedena trditev brezpredmetna.
- 108 Drugi pritožbeni razlog je treba zato zavrniti.

Tretji pritožbeni razlog

- 109 Tretji pritožbeni razlog se nanaša na to, da naj bi Splošno sodišče s tem, da je na eni strani presodilo, da se Uredba št. 1168/2012 uporabi za protidampinško preiskavo, ki je pripeljala do sprejetja sporne uredbe, in na drugi strani, da v zadnjenavedeni uredbi ni bilo napačno uporabljeno pravo, čeprav Komisija ni odločila o zahtevi pritožnic za priznanje TGO, napačno uporabilo pravo.

Trditve strank

- 110 Pritožnice na prvem mestu v zvezi z uporabo Uredbe št. 1168/2012 opozarjajo, da je bila ta uredba, s katero se spreminja osnovna uredba, sprejeta po sodbi z dne 2. februarja 2012, Brosmann Footwear (HK) in drugi/Svet (C-249/10 P, EU:C:2012:53), v kateri je Sodišče ugotovilo, da to, da Komisija ni odločila o zahtevi za TGO, pomeni kršitev osnovne uredbe, tako da je bila v uredbi, s katero so bile uvedene protidampinške dajatve in na katero se je nanašala zadeva, v kateri je bila izdana ta sodba, podana napaka.
- 111 Menijo, da je bila s spremembo, ki je bila v obravnavano zadevo vnesena z Uredbo št. 1168/2012, pravica zahtevati TGO omejena na le proizvajalce izvoznike, ki so bili vključeni v vzorec zadevne protidampinške preiskave. Splošno sodišče pa naj bi napačno presodilo, da je treba to spremembo uporabiti za obravnavano protidampinško preiskavo in da ne gre za retroaktivno uporabo predpisa, ker z iztekom roka, ki velja za odločitev o zahtevi za TGO, za pritožnice ni nastal dokončen položaj.
- 112 Po njihovem mnenju jim je bila s tako ugotovitvijo Splošnega sodišča odvzeta pravica, da zahtevajo preučitev svoje zahteve za TGO, in Komisiji neupravičeno dopuščeno, da se izogne obveznosti odločiti o tej zahtevi. Ker bi odobritev TGO povzročila, da bi se za določitev upoštevne normalne vrednosti uporabili cene in stroški pritožnic namesto cen in stroškov proizvajalca iz primerljive države, naj bi to, da Komisija ni odločila o tej zahtevi, ustvarilo dokončno spremembo, ki negativno in nepreklicno vpliva na pravice pritožnic.
- 113 Pritožnice menijo, da besedilo člena 2(7) osnovne uredbe pred in po spremembi, vneseni z Uredbo št. 1168/2012, ne pušča prostora za kateri koli dvom. Pred to spremembo naj bi namreč ta člen natančneje določal, da imajo proizvajalci izvozniki, ki niso vključeni v vzorec, enako kot pritožnice, pravico zahtevati TGO in da mora Komisija odločiti v prid ali proti tej odobritvi.
- 114 Po navedeni spremembi naj bi se člen 2(7) osnovne uredbe od 15. decembra 2012 uporabljal za vse nove in tekoče preiskave. V obravnavanem primeru pa naj bi se rok, določen za to, da bi Komisija odločila o zahtevi pritožnic za TGO, iztekel 6. decembra 2012, to je pred začetkom veljavnosti spremembe, uvedene z Uredbo št. 1168/2012. Tega, da ni bila zaključena faza odločanja o odobritvi TGO, naj ne bi bilo mogoče popraviti z retroaktivno uporabo te uredbe.
- 115 Pritožnice poudarjajo, da iz besedila prehodne določbe spremembe, ki je bila uvedena z Uredbo št. 1168/2012, izhaja, da se ta sprememba ne uporabi za navedeno fazo obravnavane protidampinške preiskave, ker je obveznost Komisije, da odloči o odobritvi TGO, materialno in ne postopkovno pravilo. Tako naj sodna praksa Sodišča v zvezi s časovno veljavnostjo postopkovnih pravil, ki jo je Splošno sodišče uporabilo v točkah 157, 159 in 160 izpodbijane sodbe, ne bi bila ustrezna.
- 116 Z iztekom roka, določenega za odločitev o zahtevi za TGO, naj bi v nasprotju s tem, kar je presodilo Splošno sodišče, za pritožnice nastal dokončen položaj v smislu, da naj Komisija v nasprotju z obveznostjo, ki ji je bila naložena, ne bi spoštovala faze, v kateri bi morala odločiti o odobritvi TGO oziroma o njeni zavrnitvi.

- 117 Pritožnice trdijo, da če bi Komisija o tem odločila, njene odločitve, razen ob pojavu novih informacij, ki na dan odločitve o odobritvi TGO niso bile na voljo, v poznejši fazi protidampinške preiskave ne bi bilo mogoče spremeniti v škodo pritožnic. Z uporabo Uredbe št. 1168/2012 za zahtevo za TGO, ki so jo podale pritožnice, naj bi bila torej zadnjenavedenim naknadno odvzeta pravica do tega, da se njihova zahteva preuči, medtem ko naj ne bi bilo sporno, da so to pravico imele, ko bi Komisija morala odločiti o navedeni zahtevi.
- 118 V zvezi s tem naj razlaga pritožnic glede uporabe Uredbe št. 1168/2012 ne bi bila v nasprotju z besedilom določb te uredbe, če pa se predpostavi, da z njimi je v nasprotju, pa naj bi bila sprememba, uvedena z navedeno uredbo v delu, v katerem se nanaša na pritožnice, nezakonita, ker naj ne bi bila združljiva z načeloma pravne varnosti in prepovedi retroaktivnosti.
- 119 Pritožnice na drugem mestu Splošnemu sodišču očitajo, da je s tem, da je v točkah od 162 do 165 izpodbijane sodbe ugotovilo, da to, da Komisija ni odločila o zahtevi pritožnic za odobritev TGO, ne povzroči razglasitve ničnosti sporne uredbe, napačno uporabilo pravo. Ker sprememba, uvedena z Uredbo št. 1168/2012 ni veljala za obravnavano protidampinško preiskavo, naj bi morala namreč Komisija odločiti o zahtevi pritožnic za TGO.
- 120 Svet in Komisija menita, da je tretji pritožbeni razlog delno nedopusten in delno neutemeljen.
- 121 V zvezi z dopustnostjo tega pritožbenega razloga v bistvu menita, da trditev pritožnic, da naj Splošno sodišče ne bi upoštevalo, da se je rok, ki je bil določen za to, da bi Komisija odločila o zahtevi pritožnic za TGO, iztekel pred začetkom veljavnosti te spremembe, ni dopustna, ker naj bi pritožnice ponovile enake trditve, kot so bile navedene pred Splošnim sodiščem. Poleg tega naj bi bila trditev, da bi lahko bila navedena sprememba nezakonita v delu, v katerem se nanaša na pritožnice, razlog, ki je nov in zato nedopusten. Pritožnice naj namreč pred Splošnim sodiščem zoper člen 2 osnovne uredbe, kakor je bil spremenjen s spremembo, uvedeno z Uredbo št. 1168/2012, ne bi navedle nobenega ugovora nezakonitosti na podlagi člena 277 PDEU.

Presoja Sodišča

– Dopustnost

- 122 Ugovorov nedopustnosti Sveta in Komisije ni mogoče sprejeti.
- 123 Prvič, pritožnice namreč – kot je generalni pravobranilec navedel v točki 43 sklepnih predlogov – s trditvijo, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker ni upoštevalo, da se je rok, določen za to, da bi Komisija odločila o zahtevi pritožnic za TGO, iztekel pred začetkom veljavnosti Uredbe št. 1168/2012, izpodbijajo to, da je Splošno sodišče uporabilo prehodno pravilo, določeno v členu 2 te uredbe, in zlasti točko 152 izpodbijane sodbe.
- 124 V zvezi s tem je treba opozoriti, da se, kadar pritožnik izpodbija, kako je Splošno sodišče razlagalo ali uporabilo pravo Unije, pravna vprašanja, obravnavana na prvi stopnji, lahko ponovno obravnavajo v pritožbenem postopku. Če namreč pritožnik pritožbe v tem smislu ne bi mogel utemeljiti z razlogi in trditvami, ki jih je že navedel pred Splošnim sodiščem, bi pritožbeni postopek deloma izgubil smisel (sodba z dne 9. novembra 2017, SolarWorld/Svet, C-204/16 P, EU:C:2017:838, točka 23 in navedena sodna praksa).
- 125 Trditi torej ni mogoče, da želijo pritožnice doseči zgolj ponovni preizkus tožbe, vložene pred Splošnim sodiščem.

- 126 Drugič, ne da bi bilo treba odločiti o ugovoru nedopustnosti, ki sta ga navedla Svet in Komisija ter v skladu s katerim naj bi bile trditve pritožnic v zvezi z nezakonitostjo Uredbe št. 1168/2012 nov razlog, je treba ugotoviti, da ta trditev nikakor ni dopustna, ker pritožnice zgolj trdijo, da ta uredba ni zakonita, ker ni združljiva z načeloma pravne varnosti in prepovedi retroaktivnosti, niso pa predložile nobenega elementa, s katerim bi bilo mogoče utemeljiti tako trditve.
- 127 Elemente pritožbe, ki ne vsebujejo nobene utemeljitve, katere namen je natančno opredeliti napačno uporabo prava v izpodbijani sodbi, je treba namreč zavreči kot nedopustne (glej v tem smislu sklep z dne 18. oktobra 2018, Alex/Komisija, C-696/17 P, neobjavljen, EU:C:2018:848, točka 23 in navedena sodna praksa).
- 128 Iz tega izhaja, da je tretji pritožbeni razlog razen glede trditve v zvezi z nezakonitostjo Uredbe št. 1168/2012 dopusten.

– *Utemeljenost*

- 129 Pritožnice s tretjim pritožbenim razlogom trdijo, da je Splošno sodišče na eni strani s tem, da je presodilo, da se Uredba št. 1168/2012 uporabi za protidampinško preiskavo, ki je pripeljala do sprejetja sporne uredbe, in na drugi strani s tem, da je ugotovilo, da v zadnjenavedeni uredbi ni napake, čeprav Komisija ni odločila o zahtevi pritožnic za priznanje TGO, napačno uporabilo pravo.
- 130 Na prvem mestu je treba poudariti, da besedilo člena 2 Uredbe št. 1168/2012, kot je Splošno sodišče pravilno ugotovilo v točki 153 izpodbijane sodbe, nasprotuje razlagi glede področja uporabe te uredbe, kot jo zagovarjajo pritožnice. Ta člen namreč jasno natančneje določa, da se ta uredba od 15. decembra 2012 uporablja za vse nove in tekoče preiskave. Pritožnice pa ne izpodbijajo, da je protidampinška preiskava, ki je pripeljala do sprejetja sporne uredbe, takrat potekala. Na navedeni datum namreč Svet ni sprejel niti dokončnih ukrepov na podlagi člena 9(4) osnovne uredbe niti odločbe na podlagi člena 9(2) te uredbe.
- 131 Ker se poleg tega člen 2 Uredbe št. 1168/2012 brez drugačnih navedb nanaša na „vse tekoče preiskave“, pritožnice ne morejo veljavno trditi, da se ta člen nanaša le na preiskave v teku, v katerih se rok za odločitev o zahtevi za TGO še ni iztekel.
- 132 Na drugem mestu je treba poudariti, da v nasprotju s trditvami pritožnic s prekoračitvijo roka – ki se na podlagi člena 2(7)(c) osnovne uredbe v različici, ki je veljala pred sprejetjem Uredbe št. 1168/2012, uporabi za odločanje o zahtevi za TGO – ne da bi Komisija sprejela sklep o tej zahtevi, za pritožnice ni nastal dokončen položaj.
- 133 Kot je generalni pravobranilec na eni strani navedel v točki 74 sklepnih predlogov, je lahko Komisija o zahtevku za TGO veljavno odločila po preteku trimesečnega roka iz člena 2(7)(c) osnovne uredbe v različici, ki je veljala pred sprejetjem Uredbe št. 1168/2012.
- 134 V zvezi s tem je Sodišče namreč že presodilo, da lahko Komisija, tudi če je sprejela sklep o zahtevi za TGO na podlagi tega člena 2(7)(c), svoj sklep spremeni (glej v tem smislu sodbo z dne 1. oktobra 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Svet, C-141/08 P, EU:C:2009:598, točke od 111 do 113).
- 135 Kot je na drugi strani Splošno sodišče pravilno navedlo v točki 160 izpodbijane sodbe, je bil položaj pritožnic dokončno določen šele po začetku veljavnosti sporne uredbe in pritožnice do njenega sprejetja niso pridobile nobene gotovosti glede svojih morebitnih pravic in obveznosti, ki izhajajo iz uporabe osnovne uredbe.

- 136 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je, kot je bilo že poudarjeno v točki 60 te sodbe, vloga Komisije vključena v okvir postopka odločanja Sveta, pri čemer je Komisija, kot izhaja iz določb osnovne uredbe, odgovorna za vodenje preiskav in za to, da na podlagi teh preiskav konča postopek ali, nasprotno, z njim nadaljuje tako, da sprejmečasne ukrepe in Svetu predlaga sprejetje dokončnih ukrepov. Svet pa je tisti, ki mora dokončno odločiti.
- 137 Tako je treba ugotoviti, da ob začetku veljavnosti Uredbe št. 1168/2012, položaj pritožnic še ni postal dokončen.
- 138 Iz tega izhaja, da prekoračitev roka – ki se na podlagi člena 2(7)(c) osnovne uredbe v različici, ki je veljala pred sprejetjem Uredbe št. 1168/2012, uporabi za odločanje o zahtevi za TGO – ne da bi Komisija sprejela sklep o tej zahtevi, ni nikakor vplivala na uporabo zadnjenavedene uredbe za protidampinško preiskavo, ki je pripeljala do sprejetja sporne uredbe.
- 139 Iz navedenega izhaja, da Splošno sodišče s tem, da je v bistvu ugotovilo, da to, da Komisija ni odločila o zahtevi pritožnic za odobritev TGO, ne more povzročiti razglasitve ničnosti sporne uredbe, ni napačno uporabilo prava.
- 140 Iz navedenih preudarkov zato izhaja, da je treba tretji pritožbeni razlog zavrni.

Četrty pritožbeni razlog

- 141 Pritožnice s četrty pritožbenim razlogom trdijo, da je Splošno sodišče v točkah 202 in od 205 do 216 izpodbijane sodbe s tem, da je Svetu dopustilo, da določi protidampinško dajatev na ravni, s katero se izravna škoda, ki je nastala zaradi dejavnikov, ki niso dampinški uvoz, in da je neupravičeno obrnilo dokazno breme, napačno uporabilo pravo.

Trditve strank

- 142 Pritožnice na prvem mestu trdijo, da merilo, ki ga je uporabilo Splošno sodišče in v skladu s katerim je treba škodljiv učinek drugih dejavnikov upoštevati le, če je ta učinek tako znaten, da je vzročna zveza med nastalo škodo in dampinškim uvozom prekinjena, temelji na napačni razlagi člena 3(7) osnovne uredbe v povezavi s členom 9(4) te uredbe.
- 143 Prvič, pritožnice namreč trdijo, da mora Svet pri izračunu stopnje škode in zato pri določanju protidampinške dajatve na podlagi člena 9(4) osnovne uredbe izločiti škodo, ki je nastala zaradi dejavnikov, ki niso dampinški uvoz. Ta obveznost Sveta naj bi imela vlogo v dveh ločenih fazah postopka, in sicer za določitev obstoja škode in za določitev ravni protidampinške dajatve v skladu s členom 9(4) osnovne uredbe. Namen teh obveznosti naj bi bil, da se uravnotežijo interesi uvoznikov, industrije in potrošnikov Unije na eni strani ter proizvajalcev izvoznikov iz Unije na drugi, poleg tega pa naj bi bile izraz splošnega načela sorazmernosti na področju ukrepov trgovinske zaščite Unije.
- 144 Svet in Komisija naj bi se morala na eni strani, da določita obstoj škode v smislu člena 3(7) osnovne uredbe, prepričati, da škoda, povzročena z dampinškim uvozom, po izključitvi škode, povzročene zaradi drugih dejavnikov, ostaja „znatna“ in da ti drugi dejavniki niso prekinili vzročne zveze med tem uvozom in škodo.
- 145 Pritožnice na drugi strani trdijo, da se lahko, tudi če ta vzročna zveza ni prekinjena, s protidampinško dajatvijo industriji Unije povrne škoda le v višini škode, povzročene z dampinškim uvozom, in ne v višini „samostojne škode“, ki je nastala zaradi drugih dejavnikov. Če bi bila odločitev drugačna, naj

bi se industriji Unije priznalo varstvo, ki presega tisto, kar je nujno. Svet naj bi zato moral pri določitvi protidampinške dajatve v skladu s členom 9(4) osnovne uredbe dodati popravke zaradi škode, ki je bila povzročena zaradi drugih dejavnikov.

- 146 Drugič, pritožnice najprej dodajajo, da Splošno sodišče, čeprav je priznalo, da so vsaj trije drugi dejavniki prispevali k škodi, ki jo je utrpela industrija Unije, in čeprav je Svet priznal, da niti on niti Komisija nista izločila škode, ki je nastala zaradi navedenih dejavnikov, ni obrazložilo, zakaj vpliv teh treh drugih dejavnikov ni bil znaten, in zato kršilo svojo obveznost obrazložitve v smislu člena 296 PDEU. Dalje Splošno sodišče naj bi moralo glede na svoje ugotovitve v zvezi s prispevkom teh treh dejavnikov k škodi, ki jo je utrpela industrija Unije, od Sveta zahtevati znižanje protidampinške dajatve za raven kumulativnega učinka teh drugih dejavnikov. Nazadnje, Splošno sodišče naj bi s priznanjem, da so navedeni dejavniki imeli vpliv, in s poznejšo ugotovitvijo, v utemeljitev katere ni bilo ugotovljeno nobeno dejstvo, da ta vpliv ni bil znaten, napačno opredelilo dejansko stanje.
- 147 Na drugem mestu pritožnice v zvezi z zatrjevano kršitvijo dokaznega bremena Splošnemu sodišču očitajo, da jim je naložila, naj z dokazi utemeljeno številčno ovrednotijo vpliv treh drugih dejavnikov, ki so povzročili škodo industriji Unije.
- 148 Najprej, Svet in Komisija naj bi morala svojo določitev škode utemeljiti s pozitivnimi dokazi in z objektivno presojo vseh upoštevni dejstev, ki so jima na voljo. Po mnenju pritožnic morata ti instituciji predložiti dokaz za popravke, ki jih je treba opraviti zaradi škode, ki je nastala zaradi drugih dejavnikov. Na podlagi ničesar naj namreč ne bi bilo mogoče tega bremena naložiti proizvajalcem izvoznikom, zlasti kadar se utemeljitev te obrnitve dokaznega bremena navezuje izključno na to, da je presoja, ki pripada navedenima institucijama, prezapletena.
- 149 Dalje, Splošno sodišče naj bi pritožnicam naložilo dokazno breme, ki naj ga ne bi bilo mogoče izpolniti. Navajajo namreč, da nimajo dostopa do informacij, potrebnih za izračun vpliva drugih dejavnikov.
- 150 Pritožnice nazadnje poudarjajo, da Splošno sodišče ob uporabi načela dobrega upravljanja v smislu člena 41 Listine ne more Svetu in Komisiji dopustiti, da se za to, da ne opravita zakonsko določene presoje, sklicujeta na zapletenost presoje, zlasti kadar zaradi te opustitve nastane škoda gospodarskim subjektom.
- 151 Svet in Komisija predlagata zavrnitev četrtega pritožbenega razloga, ob tem pa Sodišču predlagata, naj nadomesti obrazložitev.
- 152 Ti instituciji v bistvu trdita, da je mogoče iz ugotovitev Splošnega sodišča v točkah 185 in od 191 do 193 izpodbijane sodbe napačno razumeti, da bi bilo treba raven protidampinških dajatev znižati zaradi obstoja dejavnikov, ki niso dampinški uvoz in ki bi lahko vplivali na škodo.
- 153 Navajata, da sta na eni strani izračun stopnje škode v skladu s členom 9(4) osnovne uredbe in na drugi strani določitev škode v smislu člena 3 te uredbe dve različni fazi. Svet in Komisija naj bi za določitev stopnje škode svoje izračune opravila na podlagi cen, dobičkov in proizvodnih stroškov industrije Unije, pri čemer se ne upoštevajo „drugi znani dejavniki[, ki niso] dampinški uvoz“ in ki so lahko prispevali k škodi, ki jo je utrpela industrija Unije, saj naj bi bili ti dejavniki upoštevni le pri presoji prekinitve vzročne zveze na podlagi člena 3 osnovne uredbe.
- 154 V skladu s sodno prakso Sodišča naj ne bi bilo prostora za to, da bi se ob določanju stopnje škode v skladu s členom 9(4) osnovne uredbe opravila analiza pripisovanja. Sodišče naj bi v tej sodni praksi presodilo, da čeprav Svet in Komisija pri svoji analizi pripisovanja na podlagi člena 3(7) osnovne uredbe nista upoštevala dejavnika, ki bi lahko prispeval k škodi, taka napaka ne more povzročiti razglasitve ničnosti izpodbijanih uredb iz zadevnih postopkov, ker sta ti instituciji dokazali, da ta drug dejavnik ne more prekiniti vzročne zveze. Iz tega naj bi izhajalo, da Sodišče priznava le eno analizo pripisovanja, ki naj bi se opravila v fazi ugotavljanja vzročne zveze.

- 155 Tako naj člena 9(4) osnovne uredbe ne bi bilo mogoče razlagati tako, da bi bilo treba protidampinško dajatev znižati, da bi se upošteval učinek drugih dejavnikov. Nobene take obveznosti naj ne bi bilo v sistemu Svetovne trgovinske organizacije (STO) ali v praksi glavnih trgovinskih partnerjev Unije, ki jo ta upošteva v skladu z uvodno izjavo 4 osnovne uredbe.
- 156 Svet podredno trdi, da ta četrti pritožbeni razlog ni dopusten in da vsekakor ni utemeljen. Komisija podredno trdi, da je ta pritožbeni razlog brezpredmeten in da vsekakor ni utemeljen.

Presoja Sodišča

- 157 Pritožnice trdijo, da je Splošno sodišče v točkah od 205 do 216 izpodbijane sodbe s tem, da je Svetu dopustilo, da v nasprotju s členom 3(7) osnovne uredbe v povezavi s členom 9(4) te uredbe protidampinško dajatev določi na ravni, s katero se izravnava škoda, ki je nastala zaradi dejavnikov, ki niso dampinški uvoz, napačno uporabilo pravo. Trdijo tudi, da je Splošno sodišče v točkah 202 in 205 izpodbijane sodbe neupravičeno obrnilo dokazno breme.
- 158 Svet in Komisija ob zatrjevanju, da presoja Splošnega sodišča v točkah 185 in od 191 do 193 izpodbijane sodbe vsebuje napačno razlago člena 9(4) osnovne uredbe, ker iz nje izhaja, da je treba raven protidampinških dajatev znižati zaradi obstoja dejavnikov, ki niso dampinški uvoz in ki bi lahko vplivali na škodo, predlagata nadomestitev obrazložitve.
- 159 Najprej je treba poudariti, da je predlog za nadomestitev obrazložitve dopusten, ker pomeni obrambo zoper četrti pritožbeni razlog pritožnic (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2013, Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, točka 42), in ker se ta predlog nanaša na točke 185 in od 191 do 193 izpodbijane sodbe, ki vsebujejo, kot je to razvidno iz točke 196 te sodbe, načela, na podlagi katerih je Splošno sodišče preučilo utemeljenost trditev pritožnic v zvezi z njihovim šestim tožbenim razlogom za razglasitev ničnosti in katerih presoja se izpodbija v okviru tega četrtega pritožbenega razloga.
- 160 Zato je treba v okviru analize navedenega četrtega pritožbenega razloga na prvem mestu preučiti utemeljenost tega predloga za nadomestitev obrazložitve.
- 161 Splošno sodišče je v točki 191 izpodbijane sodbe navedlo, da morajo institucije Unije, čeprav jim člen 9(4) osnovne uredbe ne nalaga nobene določene metodologije za to, da se prepričajo, da protidampinška dajatev ne presega tistega, kar je nujno za to, da se odvrnejo škodljivi učinki dampinškega uvoza izdelkov, v tem okviru upoštevati ugotovitve, do katerih so prišli v okviru analiz, opravljenih na podlagi člena 3(6) in (7) te uredbe.
- 162 Splošno sodišče je v točki 192 izpodbijane sodbe dodalo, da bi, če ne bi bilo tako, še naprej obstajala nevarnost, da bi ukrepi trgovinske zaščite presegli tisto, kar je nujno glede na cilj, ki se z njimi dosega, namreč to, da se odpravijo škodljivi učinki, tako da bi se lahko z njimi podeljevalo varstvo zoper negativne učinke dejavnikov, ki niso dampinški uvoz.
- 163 Pri tem razlogovanju pa ni bilo napačno uporabljeno pravo.
- 164 Opozoriti je treba, da člen 3(7) osnove uredbe določa, da se razen dampinškega uvoza preiščejo drugi znani dejavniki, ki istočasno povzročajo škodo industriji Unije, s čimer se zagotovi, da se škoda, ki jo ti drugi dejavniki povzročajo, ne pripisuje dampinškemu uvozu v smislu odstavka 6 tega člena 3. Zadnji navedeni odstavek natančneje določa, da je treba na osnovi vseh zadevnih dokazov dokazati, da dampinški uvoz povzroča znatno škodo industriji Unije.

- 165 Pri določanju škode morajo institucije Unije preveriti, ali škoda, ki jo nameravajo upoštevati, dejansko izhaja iz dampinškega uvoza, pri čemer morajo izključiti vsako škodo, ki izhaja iz drugih dejavnikov, med drugim tisto, katere vzrok je ravnanje proizvajalcev Unije (sodba z dne 16. aprila 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, točka 35 in navedena sodna praksa).
- 166 V zvezi s tem je naloga Sveta in Komisije, da preverita, ali učinki teh drugih dejavnikov niso bili taki, da bi lahko prekinili vzročno zvezo med zadevnim uvozom in škodo, ki jo je utrpela industrija Unije. Preveriti morata tudi, kot je Splošno sodišče pravilno opozorilo v točki 185 izpodbijane sodbe, ali se škoda, pripisana tem drugim dejavnikom, ni upoštevala pri določanju škode v smislu člena 3(7) osnovne uredbe in ali zato naložena protidampinška dajatev ne presega tistega, kar je nujno, da se odpravi škoda, povzročena z dampinškim uvozom (sodba z dne 16. aprila 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, točka 36 in navedena sodna praksa).
- 167 Zadnjenavedena zahteva izhaja iz cilja pravil, določenih v členu 3(6) in (7) osnovne uredbe, v skladu s katerimi se industriji Unije ne sme priznati varstva, ki presega tisto, kar je nujno za to, da se odvrnejo škodljivi učinki dampinškega uvoza (v tem smislu glej na področju subvencij sodbo z dne 3. septembra 2009, Moser Baer India/Svet, C-535/06 P, EU:C:2009:498, točka 90, ter na področju protidampinških ukrepov sodbo z dne 19. decembra 2013, Transnational Company „Kazchrome“ in ENRC Marketing/Svet, C-10/12 P, neobjavljena, EU:C:2013:865, točka 39).
- 168 V tem okviru pa je treba poudariti, da je Splošno sodišče pravilno presodilo, da se tudi s členom 9(4) osnovne uredbe želi zagotoviti ta cilj. V skladu s to določbo namreč Svet, kadar končno ugotovljena dejstva kažejo na obstoj dampinga in z njim povezane škode in interes Unije zahteva ukrepanje, uvede dokončno protidampinško dajatev, pri čemer znesek protidampinške dajatve ne sme preseči ugotovljene stopnje dampinga, oziroma mora biti celo manjši od te stopnje, če bi taka nižja dajatev zadostovala za odpravo škode industriji Unije.
- 169 Da znesek protidampinške dajatve, uvedene na podlagi člena 9(4) osnovne uredbe, ne presega tistega, kar je nujno za odvrnitev škodljivih učinkov dampinškega uvoza, se v tem znesku ne smejo upoštevati negativni učinki, povzročeni zaradi dejavnikov, ki niso ta uvoz. Drugače povedano, kot je v bistvu razvidno iz točk 191 in 192 izpodbijane sodbe, morata Svet in Komisija pri določanju tega zneska upoštevati ugotovitve, do katerih sta ti instituciji prišli po presoji v zvezi z določanjem škode v smislu člena 3(6) in (7) te uredbe.
- 170 To ugotovitev poleg tega potrjuje besedilo člena 9(4) osnovne uredbe, ki se v prvem stavku nanaša na „damping in [na] z njim povezano škodo“. Tako je treba, kot je Splošno sodišče pravilno poudarilo v točki 189 izpodbijane sodbe, pojem „škoda“ v zadnjem stavku istega odstavka prav tako razumeti tako, da se nanaša na škodo, ki je povezana z dampingom, to je na škodo, povzročeno le z dampinškim uvozom.
- 171 Ista ugotovitev je potrjena tudi v členu 9(5) osnovne uredbe, iz katere izhaja, da je treba protidampinške dajatev določiti v znesku, ki ustreza vsakemu primeru, in uvesti brez razlikovanja za vse uvoze izdelkov iz vseh virov, za katere se ugotovi, da so pod ceno in povzročajo škodo.
- 172 Predlog za nadomestitev obrazložitve, ki sta ga podala Svet in Komisija, je treba zato zavrnuti.
- 173 V zvezi s pritožbenim razlogom, ki so ga navedle pritožnice, je treba na prvem mestu opozoriti, da Splošno sodišče, kot je razvidno iz točk od 164 do 172 te sodbe, člena 9(4) osnovne uredbe ni razlagalo tako, da Svetu dopušča, da določi protidampinško dajatev na ravni, s katero se izravnava škoda, ki je nastala zaradi dejavnikov, ki niso dampinški uvoz.

- 174 Poleg tega je treba poudariti, da je Splošno sodišče v točki 206 izpodbijane sodbe navedlo, da vsekakor iz zadevnih odlomkov začasne in sporne uredbe ni razvidno, da bi bili pri določanju škode upoštevani dejavniki, ki niso dampinški uvoz. Splošno sodišče je dodalo, da to velja še toliko bolj, ker se pritožnice niso sklicevale na nobeno očitno napako pri presoji v zvezi z analizo navedenih dejavnikov.
- 175 Institucije Unije pa imajo na področju trgovinske politike Unije, zlasti na področju ukrepov trgovinske zaščite, široko diskrecijsko pravico zaradi zapletenosti gospodarskih, političnih in pravnih razmer, ki jih morajo preučiti (sodba z dne 3. septembra 2009, Moser Baer India/Svet, C-535/06 P, EU:C:2009:498, točka 85 in navedena sodna praksa).
- 176 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, da pritožnice ne izpodbijajo podrobneje in posebej navedbe Splošnega sodišča v točki 206 izpodbijane sodbe, da se pred njim niso sklicevale na nobeno očitno napako institucij pri presoji v zvezi z analizo, ki je bila pri določanju škode opravljena glede dejavnikov, ki niso dampinški uvoz.
- 177 V teh okoliščinah trditve pritožnic v zvezi s tem, da naj bi Splošno sodišče Svetu in Komisiji dopustilo, da uvede protidampinško dajatev na ravni, ki odpravlja tako škodo, povzročeno s spornimi uvozi, kot tudi škodo povzročeno zaradi drugih dejavnikov, ni mogoče sprejeti.
- 178 Na drugem mestu je treba v zvezi s trditvijo glede obrnitve dokaznega bremena opozoriti, da morata Svet in Komisija sicer preučiti, ali škoda, ki jo nameravata upoštevati pri sprejetju protidampinškega ukrepa, dejansko izhaja iz dampinškega uvoza, in pri tem izključiti vsako škodo, ki izhaja iz drugih dejavnikov. Vendar morajo, kot je Splošno sodišče pravilno opozorilo v točki 188 izpodbijane sodbe, stranke, ki se sklicujejo na nezakonitost protidampinške uredbe, predložiti dokaze, s katerimi je mogoče izkazati, da so lahko bili dejavniki, ki niso dejavniki, ki se nanašajo na uvoz, tako pomembni, da se je zaradi njih lahko podvomilo o obstoju vzročne zveze med škodo, ki jo je utrpela industrija Unije, in dampinškim uvozom (glej v tem smislu sodbo z dne 16. aprila 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, točki 41 in 42 ter navedena sodna praksa).
- 179 Splošno sodišče je v zvezi s tem v točki 205 izpodbijane sodbe poudarilo, da mu pritožnice niso predložile nobene trditve, še manj pa dokaza, ki bi lahko izkazal, da so imeli dejavniki, na katere so se sklicevale, vpliv, ki je bil tako pomemben, da se na obstoj škode, povzročene industriji Unije, ter vzročne zveze med to škodo in dampinškim uvozom ni več mogoče zanesti glede na obveznost Sveta in Komisije, da izločita vsako škodo, ki izhaja iz drugih dejavnikov. Taka trditev pa se pred Sodiščem ni izpodbijala.
- 180 Splošno sodišče je poleg tega v točki 202 izpodbijane sodbe navedlo, da pritožnice pred njim niso niti izpodbijale niti dokazale napačnosti trditve Sveta, da učinkov, ki jih je treba pripisati drugim dejavnikom, ni mogoče količinsko opredeliti. Pritožnice pa v svoji pritožbi te trditve Splošnega sodišča v zvezi s tem, da niso izpodbijale trditve Sveta v okviru tožbe na prvi stopnji, ne izpodbijajo.
- 181 Splošno sodišče tako v nasprotju s trditvami pritožnic ni napačno uporabilo prava v zvezi z uporabo meril glede izvajanja dokazov.
- 182 Četrty pritožbeni razlog je treba zato zavrni.
- 183 Glede na navedene preudarke je treba pritožbo zavrni.

Stroški

- 184 Člen 184(2) Poslovnika določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče.

- 185 Člen 138(1) tega poslovnika, ki se za pritožbeni postopek uporablja na podlagi člena 184(1) navedenega poslovnika, določa, da se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 186 Ker družbe Canadian Solar Emea, Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. in Csi Solar Power s svojo glavno pritožbo niso uspele ter ker sta Svet in Komisija predlagala, naj se jim naloži plačilo stroškov, je treba tem družbam naložiti plačilo stroškov v zvezi z navedeno pritožbo.
- 187 V skladu s členom 140(1) Poslovnika, ki se na podlagi člena 184(1) tega poslovnika prav tako uporablja v pritožbenem postopku, Komisija, ki je intervenirala v postopku v zvezi z glavno pritožbo, nosi svoje stroške.
- 188 Ker Komisija s svojo nasprotno pritožbo ni uspela ter ker so družbe Canadian Solar Emea, Canadian Solar Manufacturing (Changshu), Canadian Solar Manufacturing (Luoyang), Csi Cells Co. in Csi Solar Power predlagale, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov, ji je treba naložiti plačilo stroškov v zvezi z nasprotno pritožbo.
- 189 V skladu s členom 140(1) Poslovnika, ki se na podlagi člena 184(1) tega poslovnika prav tako uporablja v pritožbenem postopku, Svet, ki je interveniral v postopku v zvezi z nasprotno pritožbo, nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

- 1. Pritožbi se zavrneta.**
- 2. Družbam Canadian Solar Emea GmbH, Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc., Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc., Csi Cells Co. Ltd in Csi Solar Power Group Co. Ltd se naloži plačilo stroškov v zvezi z glavno pritožbo.**
- 3. Evropska komisija nosi svoje stroške v zvezi z glavno pritožbo.**
- 4. Evropska komisija nosi svoje stroške v zvezi z nasprotno pritožbo.**
- 5. Svet Evropske unije nosi svoje stroške v zvezi z nasprotno pritožbo.**

Podpisi